

Sygn. akt III AUa 1238/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 stycznia 2013 r.

Sąd Apelacyjny - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Bożena Grubba
Sędziowie:	SSA Grażyna Czyżak SSO del. Alicja Podlewska (spr.)
Protokolant:	stażysta Emilia Romanik

po rozpoznaniu w dniu 23 stycznia 2013 r. w Gdańsku

sprawy J. K.

przeciwko

Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji J. K.

od wyroku Sądu Okręgowego w Bydgoszczy VI Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 26 kwietnia 2012 r., sygn. akt VI U 1077/12

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 1238/12

Uzasadnienie:

Decyzją z dnia 25 stycznia 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił przyznania ubezpieczonemu J. K. prawa do emerytury.

Ubezpieczony J. K. złożył odwołanie od tej decyzji wnosząc o ustalenie czy praca w Spółdzielni (...)w Ł. w okresie od 10 grudnia 1979 r. do 1 lipca 1990 r. była pracą w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. wniósł o oddalenie odwołania, podtrzymując dotychczasowe stanowisko.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy – VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 26 kwietnia 2012 r. oddalił odwołanie J. K..

Sąd Okręgowy orzekał w oparciu o następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne.

Ubezpieczony J. K. (ur. (...)) w dniu 5 stycznia 2012 roku złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury.

Organ rentowy uznał za udokumentowany staż ubezpieczeniowy na dzień 31 grudnia 1998 roku w wymiarze 27 lat, 4 miesięcy i 11 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Uznał za udokumentowany okres zatrudnienia w warunkach szczególnych w wymiarze 5 lat, 5 miesięcy i 4 dni.

Sporną pozostawała okoliczność, czy do okresów pracy w warunkach szczególnych należy zaliczyć okres pracy ubezpieczonego od 10 grudnia 1979 r. do 31 grudnia 1991 r.

w Spółdzielni (...)w Ł..

Ubezpieczony podjął pracę w Spółdzielni Kółek Rolniczych w Ł. dnia 10 grudnia 1979 roku na stanowisku brygadzysty. Do obowiązków ubezpieczonego należał nadzór nad pracownikami i przydział zadań. Dodatkowym obowiązkiem ubezpieczonego było również prowadzenie magazynu paliw, wydawanie środków ochrony roślin i części zamiennych.

Z dniem 11 kwietnia 1980 roku ubezpieczonemu powierzono obowiązki kierownika zakładu. Z zakresu obowiązków wynika m.in. że: ubezpieczony był zobowiązany do opracowywania planów operacyjnych i harmonogramu usług, opracowywania danych do planu techniczno – ekonomicznego Spółdzielni, przyjmowania zamówień na usługi, pilnowanie realizacji usług, sprawności technicznej środków transportu, ustalanie i potwierdzanie, organizowanie i udział w komisji likwidacji opakowań po środkach ochrony roślin i innych materiałów szkodliwych dla zdrowia, okresowa kontrola stanu paliw, wdrażanie do pracy nowo przyjętych pracowników, dopilnowanie windykacji należności za wykonane usługi, wrywkowa kontrola jakości usług warsztatowych i polowych, kontrola merytoryczna kart pracy i akceptowanie list płac.

W ostatnim okresie zatrudnienia do dnia 31 grudnia 1991 roku ubezpieczony był dyrektorem S. w Ł..

Sąd Okręgowy uznał omówione wyżej dowody za wiarygodne, ponieważ nie zawierają sprzeczności, wzajemnie się uzupełniają, tworzą spójną logiczną całość, ich wiarygodność nie została zakwestionowana przez organ rentowy.

Analizując ustalony na podstawie powyższych dowodów stan faktyczny Sąd

I instancji stwierdził, że treść wynikających z nich ustaleń nie jest wystarczająca do uznania, że przez cały okres zatrudnienia w S. w Ł. ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace w warunkach szczególnych. Analizując przedstawione dowody, w szczególności zakres czynności Sąd uznał, iż ubezpieczony z uwagi na tak szeroki zakres kompetencji i obowiązków również o charakterze administracyjnym, nie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czynności polegających na kontroli międzyoperacyjnej, jakości produkcji i usług oraz dozorcze inżynierijno-technicznym. Prace związane z wydawaniem paliw i środków ochrony roślin należały do dodatkowych, a nie podstawowych obowiązków ubezpieczonego.

Przechodząc do rozważań prawnych Sąd Okręgowy przytoczył, że zgodnie z treścią art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych /Dz. U. z 2009 roku Nr 153, poz. 1227 ze zm./ ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32-34, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

1) 15 letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze

2) okres składkowy i nieskładkowy, wynoszący 25 lat dla mężczyzn, 20 dla kobiet

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nie przystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem (art. 184 ust. 2).

Zgodnie z treścią art. 32 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (65 lat dla mężczyzn, 60 lat dla kobiet). Za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych, a praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy (§ 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku).

Mając na względzie wszystkie przedstawione okoliczności i przepisy prawa Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że wykonywane przez ubezpieczonego obowiązki nie mogą być utożsamiane z dozorem wymienionym w dziale XIV poz. 24 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43). Natomiast wykonywane przez niego prace wymienione w dziale IV pod poz. 40 w/w przepisów nie należały do podstawowych obowiązków ubezpieczonego i nie były wykonywane stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Reasumując Sąd I instancji wskazał, ubezpieczony nie spełnia przesłanki 15 - letniego zatrudnienia w warunkach szczególnych, nie spełnia tym samym wszystkich wymaganych warunków do przyznania prawa do wcześniejszej emerytury na mocy art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U z 2009 roku, nr 153, poz. 1227 ze zm.).

Wobec powyższego, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477 (14) § 1 k.p.c. oddalił odwołanie ubezpieczonego.

Apelację od wyroku wywiódł J. K., wnosząc o uznanie okresu zatrudnienia w Spółdzielni (...)w Ł. od 10.12.1979 r. do 01.07.1990 r. za pracę w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze.

W uzasadnieniu apelacji skarżący podniósł, że na stanowisku kierownika poza obowiązkami wynikającymi z nadzoru nad pracownikami i organizacją pracy oraz rozliczaniem podległych pracowników wykonywał również obowiązki dotyczące prowadzenia magazynu paliw, smarów, części zamiennych oraz środków ochrony roślin.

Nie było zatrudnionej innej osoby do pracy w magazynie paliw i smarów oraz środków chemicznych, a za całość stanu magazynowego i prawidłowość jego obsługi apelujący odpowiadał osobiście. Przy dużej ilości sprzętu, który obsługiwała zakładowa stacja paliw przy jednoosobowej obsadzie trudno zaś uznać obsługę magazynu paliw i smarów oraz środków ochrony roślin za obowiązki dodatkowe.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja J. K. nie zasługuje na uwzględnienie. Nie zawiera bowiem zarzutów skutkujących koniecznością zmiany bądź uchylecia zaskarżonego wyroku.

Przedmiotem sporu między stronami było, czy wnioskodawca spełnił kumulatywne przesłanki warunkujące nabycie prawa do emerytury w wieku obniżonym, przewidzianej w art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) w zw. z art. 32 tej ustawy. Spór stron dotyczył w szczególności możliwości uznania okresu zatrudnienia wnioskodawcy od dnia 10 grudnia 1979 r. do dnia 1 lipca 1990 r. w Spółdzielni (...) w Ł. za okres pracy w szczególnych warunkach.

We wskazanym powyżej zakresie Sąd Okręgowy przeprowadził stosowne postępowanie dowodowe, a w swych ustaleniach i wnioskach nie wykroczył poza ramy swobodnej oceny wiarygodności i mocy dowodów wynikające z przepisu art. 233 k.p.c.,

nie popełnił też uchybień w zakresie zarówno ustalonych faktów, jak też ich kwalifikacji prawnej, które mogłyby uzasadnić ingerencję w treść zaskarżonego orzeczenia.

W konsekwencji, Sąd odwoławczy oceniając jako prawidłowe ustalenia faktyczne

i rozważania prawne dokonane przez Sąd pierwszej instancji uznał je za własne, co oznacza, iż zbędnym jest ich szczegółowe powtarzanie w uzasadnieniu wyroku Sądu odwoławczego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1998 r., sygn. I PKN 339/98, OSNAPiUS z 1999 r., z. 24, poz. 776).

Podzielając w całości stanowisko Sądu I instancji, wyrażone w uzasadnieniu skarżonego wyroku, Sąd Apelacyjny podkreśla, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie dał podstaw do przyjęcia, że wnioskodawca spełnia przesłankę wykonywania pracy w szczególnych warunkach przez okres co najmniej 15 lat.

Sąd Apelacyjny na wstępie rozważań zwraca uwagę, że głównym motywem przyświecającym ustawodawcy w stworzeniu instytucji przewidzianej w art. 184 ustawy

o emeryturach i rentach z FUS było założenie, że praca wykonywana w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku przyczynia się do szybszego obniżenia wydolności organizmu, dlatego też osoba wykonująca taką pracę ma prawo do emerytury wcześniej niż inni ubezpieczeni. Za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych

przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Praca w warunkach szczególnych to praca, w której pracownik w znaczny sposób jest narażony na niekorzystne dla zdrowia czynniki. Jako przykład takiej pracy można wskazać: prace w narażeniu na hałas przekraczający dozwolone normy, w zapyleniu, w oparach chemicznych, w wysokich temperaturach lub zmiennych warunkach atmosferycznych. Pamiętać należy, iż prawo do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym stanowi odstępstwo od zasady wyrażonej w art. 24 i 27 ustawy o emeryturach i rentach z FUS i określonego w nim wieku emerytalnego, tak więc przepisy regulujące to prawo należy interpretować w sposób gwarantujący zachowanie celu uzasadniającego to odstępstwo.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury

w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn (stosownie do przepisu § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany wiek emerytalny dla kobiet wynosi 55 lat, a dla mężczyzn – 60 lat),

2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 (wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn).

Ponadto emerytura przysługuje pod warunkiem nie przystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego oraz rozwiązania stosunku pracy – w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem (ust. 2 art. 184 cytowanej ustawy).

Stosownie natomiast do art. 32 ust. 2 cyt. ustawy dla celów ustalenia uprawnień do emerytury w wieku obniżonym z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia.

Rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których uprawnionym osobom przysługuje prawo do emerytury w wieku obniżonym, ustala się – jak stanowi ust. 4 art. 32 cyt. ustawy - na podstawie przepisów dotychczasowych.

Sąd Najwyższy w uchwale w składzie 7 sędziów z dnia 13 lutego 2002 r., (III ZP 30/01, OSNP 2002 nr 10, poz. 243) wskazał jako nadal stosowane "przepisy dotychczasowe" przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Zgodnie z § 4 w/w rozporządzenia pracownik, który wykonywał wymienione w wykazie A prace w szczególnych warunkach nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn,
2. ma wymagany okres zatrudnienia (25 lat), w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W myśl § 2 ust. 1 w/w rozporządzenia - okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu - są okresy, w których praca w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Szczególnego podkreślenia wymaga zatem, że ocena charakteru danego zatrudnienia jako pracy w szczególnych warunkach wymaga rozważenia – poza ustaleniem rodzaju wykonywanych prac – czy wykonywana ona była stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Nie jest bowiem dopuszczalne uwzględnianie do okresów pracy w szczególnych warunkach

lub w szczególnym charakterze, innych równocześnie wykonywanych prac w ramach dobowej miary czasu pracy, które nie oddziaływały szkodliwie na organizm pracownika

(por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 czerwca 2008r., II UK 306/07, OSNP 2009/21-22/290). Pracami w szczególnych warunkach nie są przy tym wszelkie prace wykonywane

w narażeniu na kontakt z czynnikami wpływającymi negatywnie na zdrowie pracownika, lecz jedynie takie, które zostały rodzajowo wymienione w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Jak wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 22 lutego 2007 r., UK 258/06, OSNP 2008/5-6/81 - wcześniejsza emerytura jest dla powszechnego systemu świadczeń emerytalnych "instytucją" wyjątkową, określającą szczególne uprawnienia. Zawarcie przez ustawodawcę w zamkniętym katalogu rodzajów prac uznanych za prace w szczególnym charakterze wyłącza możliwość jego rozszerzania

w procesie stosowania prawa (por. wyrok SN z dnia 6 grudnia 2010 r., II UK 140/10, LEX

nr 786382; wyrok SN z dnia 14 grudnia 2009 r., I UK 218/09, LEX nr 577817). Możliwość odstępstwa od zasady powszechnej - zwłaszcza ze względu na przesłankę szczególnego charakteru zatrudnienia - pozostaje atrybutem władzy ustawodawczej, a nie sądowniczej (por. wyrok SN dnia 22 lutego 2007 r., I UK 258/06, OSNP 2008/5-6/81).

Podzielając takie rozumienie instytucji emerytury z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach Sąd Apelacyjny wskazuje, że z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie nie wynika, aby wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał czynności kontroli międzyoperacyjnej, kontroli jakości produkcji i usług oraz dozoru inżynieryjno-technicznego na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie (pkt 24 działu XIV wykazu A rozporządzenia z 1983 r.). Nie wykonywał on również stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prac magazynowych, załadunkowych, rozładunkowych, transportu oraz konfekcjonowania surowców, półproduktów i wyrobów gotowych – pylistych, toksycznych żrących, parzących i wybuchowych (pkt 40 działu IV – W chemii - wykazu A rozporządzenia z 1983 r.).

Zaczynając od ostatniego z wyżej wymienionych rodzajów prac Sąd II instancji wskazuje, że wydawanie z magazynu środków ochrony roślin niewątpliwie stanowiło tylko niewielki zakres obowiązków wnioskodawcy, które wiązały się, na co kładł nacisk w swoich zeznaniach i wyjaśnieniach również sam ubezpieczony, przede wszystkim z nadzorem nad wydawaniem traktorzystom paliw - wnioskodawca nadzorował obsługę dystrybutorów przez traktorzystów. Czynności związane z obsługą magazynu środków ochrony roślin wykonywane były dorywczo, w razie potrzeby.

Jeżeli chodzi o czynności kontroli oraz dozoru inżynieryjno-technicznego na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie, Sąd odwoławczy podkreśla, że są nimi prace polegające na bezpośrednim dozoru i bezpośredniej kontroli procesu pracy na stanowiskach pracy wykonywanej w szczególnych warunkach. Jeśli zatem czynności te wykonywane są stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na stanowisku pracy związanym z określoną w pkt 24 działu XIV wykazu A rozporządzenia kontrolą lub dozorem inżynieryjno-technicznym, to okres wykonywania tej pracy jest okresem pracy uzasadniającym prawo do świadczeń na zasadach przewidzianych w rozporządzeniu.

W pierwszej kolejności ustalenia wymaga zatem, czy czynności, nad którymi sprawował nadzór ubezpieczony wykonywane były na stanowiskach pracy w szczególnych warunkach. Jak wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego J. K. podlegali traktorzyści, jak również mechanicy zatrudnieni w warsztacie naprawczym. Pierwszy z wymienionych wyżej rodzajów pracy odpowiada pkt 3 działu VIII wykazu A rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r., który wymienia prace kierowców ciągników, kombajnów lub pojazdów gąsienicowych. Jeśli zaś chodzi o prace mechaników, to za zatrudnienie w warunkach szczególnych ustawodawca uznał jedynie prace wykonywane w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych (pkt 16 działu XIV wykazu A cyt. rozporządzenia). Okolicznością bezsporną, przyznaną przez samego wnioskodawcę jest, iż w warsztacie S. w Ł. znajdował się tylko jeden kanał remontowy, jedynie sporadycznie wykorzystywany do napraw ciągników. Niezależnie od powyższego poza sporem pozostawało, że wnioskodawca nie kontrolował na bieżąco pracy mechaników, zlecając im jedynie wykonanie napraw i dostarczając potrzebne części zamienne. Brak zatem podstaw do uznania, iż dozór wnioskodawcy nad mechanikami mógł stanowić pracę w warunkach szczególnych. Podobnie sytuacja przedstawia się w odniesieniu do kontroli wykonywanej nad traktorzystami.

Nie ulega bowiem wątpliwości, że J. K. jedynie zlecał im prace na dany dzień oraz wydawał i rozliczał z pomocą księgowej karty drogowe, nie sprawując natomiast bezpośredniej kontroli wykonywanych przez nich prac polowych czy też usług transportowych.

Podkreślenia wymaga, że również znajdujący się w aktach rentowych zakres czynności J. K. na stanowisku kierownika zakładu potwierdza ustalenie, że nie wykonywał on stale i w pełnym wymiarze czasu pracy czynności kontrolno – nadzorczych, o których mowa w pkt 24 działu XIV wykazu A rozporządzenia Rady Ministrów z 1983 r. Wnioskodawca

wskazał przy tym, iż taki sam zakres obowiązków obowiązywał go na zajmowanym wcześniej stanowisku brygadzysty oraz na powierzonym mu później stanowisku dyrektora. Obowiązki wymienione w zakresie czynności wnioskodawcy w szerokim zakresie mają bowiem charakter typowo organizacyjny (np. opracowywanie danych do planu techniczno – ekonomicznego spółdzielni, dopilnowanie realizacji usług, zabezpieczenie terminowego zaopatrywania zakładu w materiały, nadzór nad terminowym, rzetelnym i kompletnym udokumentowaniem zaszłości gospodarczych w zakładzie, opracowanie harmonogramów przeglądów technicznych i remontów bieżących, przeprowadzenie badań przyczyn nadmiernego zużycia paliw i innych materiałów, przeprowadzenie okresowych kontroli stanu paliwa, smarów i innych materiałów itp.). Sąd Apelacyjny podkreśla w tym miejscu, że czym innym jest wykonywanie czynności administracyjno-biurowych ściśle związanych ze sprawowaniem dozoru inżynieryjno-technicznego (tak jak w okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy – przygotowywanie i rozliczanie kart drogowych), a czym innym wykonywanie w ramach zakresu obowiązków również innych czynności, niemających związku z wykonywaniem bezpośredniego dozoru nad procesem pracy. Wykonywanie takich czynności w ramach zakresu obowiązków na danym stanowisku pracy uniemożliwia sprawowanie dozoru stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, a w konsekwencji wyłącza zaliczenie takiego okresu zatrudnienia do pracy w szczególnych warunkach (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2007 r., I UK 376/06, OSNP 2008 Nr 13-14, poz. 203 oraz powołane wyżej wyroki z dnia 5 maja 2009 r., I UK 4/09 i z dnia 11 marca 2009 r., II UK 243/08). Należy bowiem pamiętać, że łącznikiem pozwalającym na uznanie czynności dozoru lub kontroli za pracę w szczególnych warunkach jest narażenie ubezpieczonego na czynniki istniejące na stanowisku pracy podwładnych zatrudnianych w szczególnych warunkach.

Reasumując, podkreślenia wymaga, że o uprawnieniu do wcześniejszej emerytury decyduje łączne ściśle spełnienie wszystkich warunków określonych w art. 32 ustawy z 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS, a nie przekonanie pracownika, że praca była wykonywana w szczególnym charakterze lub warunkach (por. wyrok SN z dnia 06.12.2010 r., II UK 140/10, LEX nr 786382; wyrok SN z dnia 14.12.2009 r., I UK 218/09, LEX nr 577817). W sytuacji ustalenia, że J. K. nie legitymuje się okresem pracy w warunkach szczególnych wynoszącym co najmniej 15 lat, nieuprawnionym byłoby zatem przyznanie mu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym na podstawie art. 184 w zw. z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny, działając na podstawie art. 385 k.p.c., oddalił apelację wnioskodawcy, jak w sentencji.